

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MARDİN İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Mardin il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **25 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **22**'sine anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 88**'dir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88'e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS'e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Mardin İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	5	1099	35	1134
İnşaat	4	745	19	764
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	3	456	20	476
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	2	227	10	237
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	3	215	12	227
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	1	100	85	185
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	1	132	15	147
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	1	77	0	77
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	1	65	8	73
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	1	48	10	58
TOPLAM	22	3164	214	3378

Sanayi sektöründe 8, İnşaat sektöründe 4 ve Hizmetler sektöründe 10 işyeri olmak üzere toplam 22 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 33,6'sı Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe % 22,6'sı İnşaat sektöründe çalışmaktadır. Çalışanların % 94'ü erkek, % 6'sı kadındır.

Erkeklerin % 34,7'si Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe, % 23,5'i ise İnşaat sektöründe çalışmaktadır.

Kadınların % 39,7'si Tekstil sektöründe çalışmaktadır. Kadınlar çoğunlukla imalat sanayiinde istihdam edilmektedir.

İl genelinde 50+ istihdamlı işyerlerinde, Kamu ve İnşaat sektörlerinin ağırlıkta olduğu görülmektedir.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Temizlik)	1361	58	1419
Beden İşçisi (İnşaat)	590	8	598
Elektrik Teknisyeni (Genel)	267	1	268
Kumaş Kontrol İşçisi	87	85	172
Ekskavatör Operatörü	148	0	148
Büro Memuru (Genel)	82	32	114
Makine Mühendisi (Genel)	112	0	112
Makine Montajcısı (Genel)	65	8	73
Şoför (Yük Tasıma)	71	0	71
Makine Teknikeri	50	0	50
Elektrik Teknikeri	46	2	48
Bina Bakımcısı	42	0	42
Bakım Elektrikçisi	25	0	25
Aşçı	18	0	18
Sondaj Çamurcusu	16	0	16
Elektrik Mühendisi (Genel)	13	1	14
Fırın Operatörü	14	0	14
Taş Oyma İşçisi (Elle)	14	0	14
Labaratuvar Teknisyeni	13	0	13
Tekstil Teknikeri	13	0	13
Güvenlik Görevlisi	12	0	12

Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 20 meslek yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İlk sıralarda Temizlik ve İnşaat İşçileri bulunmaktadır. Toplam çalışanların % 59,7'si Beden İşçisidir. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (Temizlik) iken, kadınların en çok çalıştığı meslek Kumaş Kontrol İşçiliğidir.

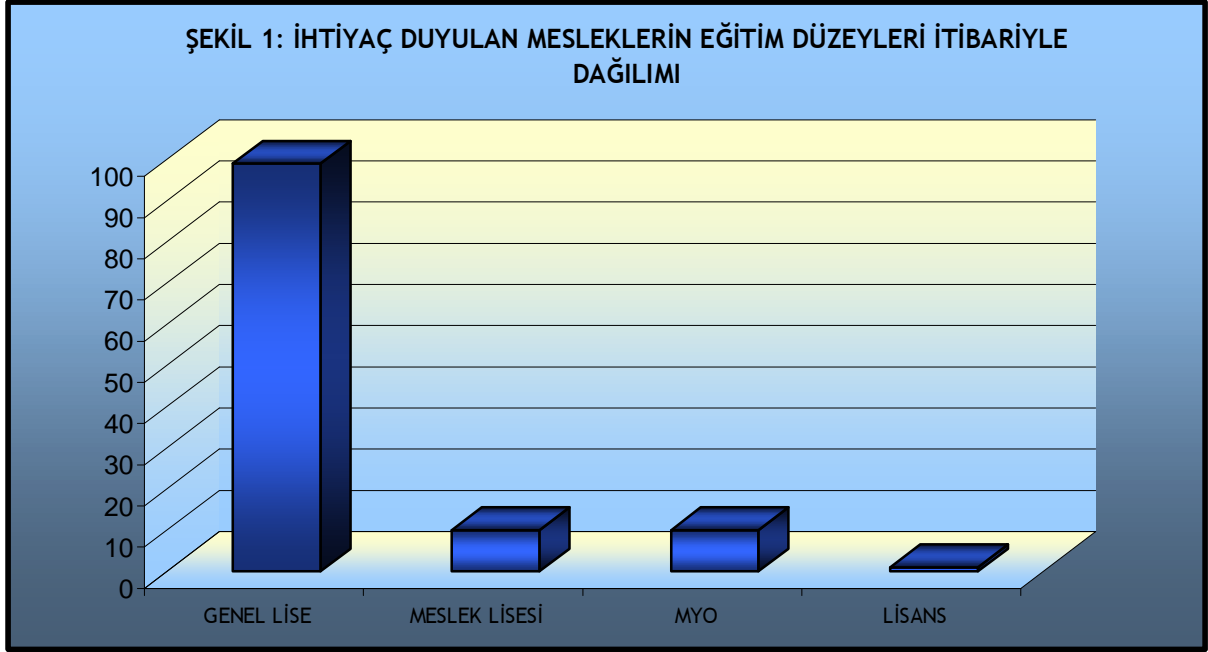
TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI

MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Kumaş Kontrol İşçisi	99
Elektrik Teknikeri	10
Elektrik Teknisyeni (Genel)	10
Maden Mühendisi (Genel)	1
TOPLAM	120

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

Mevcut açık işlerde de Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. Açık işlerin % 82,5'i Kumaş Kontrol İşçisidir. Elektrik ile ilgili mesleklerde (Teknisyen, Tekniker)

talep edilen işgücü sayısının ön plana çıktığı görülmektedir. Açık işlerin tamamı Sanayi sektöründendir.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok genel lise mezunları tercih edilmektedir. Kumaş Kontrol İşçilerinin genel lise mezunu, Elektrik Teknikerlerinin meslek yüksekokulu mezunu, Elektrik Teknisyenlerinin meslek lisesi mezunu olması istenmektedir.

Açık işlerin hepsi Sanayi sektöründe olmasına rağmen, istenen eğitim düzeyinin genel lise ağırlıklı olması dikkat çekmektedir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Kumaş Kontrol İşçisi	90
Elektrik Mühendisi (Genel)	15
Büro Memuru (Genel)	10
TOPLAM	115

Temininde güçlük çekilen mesleklerde de Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslek Kumaş Kontrol İşçisidir. Elektrik Mühendisi ve Büro Memuru mesleklerinde eleman temininde de güçlük çekilmektedir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Kumaş Kontrol İşçisi	250
Elektrik Teknisyeni (Genel)	30
Makine Montajcısı (Genel)	20
Elektrik Mühendisi (Genel)	15
Bakım Elektrikçisi	10
Büro Memuru (Genel)	8
TOPLAM	333

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslek yine Tekstil sektöründedir. Eleman artışının % 75'inin Kumaş Kontrol İşçisi mesleğinde olacağı tahmin edilmektedir.

Artış beklenen meslekler genellikle nitelik gerektiren mesleklerdir. Açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler ve istihdam artışı beklenen mesleklerde ilk sırayı Kumaş Kontrol İşçisi almaktadır. Diğer alanlardaki meslekler de birbirine benzemektedir.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Beden İşçisi (Temizlik)	-119
Beden İşçisi (İnşaat)	-120
TOPLAM	-239

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdamında azalış beklenen meslekler İnşaat İşçisi ve Temizlik İşçisidir. Beklenen azalış rakamları ise dikkat çekici sayıdadır.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	
SEKTÖR	SAYI
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	250
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	55
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	20
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	20
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	15
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	-10
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	-10
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	-32
İnşaat	-100
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	-114
TOPLAM	94

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Tekstil ile Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı olduğu görülmektedir.

En fazla istihdam azalışı beklenen sektörler ise Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik ile İnşaat sektörleridir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 94 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde % 2,8 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 36'sı Sanayi sektöründe, % 18'i İnşaat sektöründe, % 46'sı Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 94'ü erkek iken, % 6'sı kadındır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Temizlik)**" iken, kadınların en çok çalıştığı meslek "**Kumaş Kontrol İşçiliği**"dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 2,8 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **120** açık iş tespit edilmiştir. Açık işlerde Tekstil sektörünün ağırlıkta olduğu görülmektedir. Açık işlerin % **82,5'i** Kumaş Kontrol İşçisidir. Elektrik ile ilgili mesleklerde (Teknisyen, Tekniker) talep edilen işgücü sayısı da ön plana çıkmaktadır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslekler, Kumaş Kontrol İşçisi, Elektrik Mühendisi ve Büro Memurudur. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % **78,3'ü** Kumaş Kontrol İşçisidir.

İstihdamında en çok artış beklenen mesleklerin başında yine Kumaş Kontrol İşçisi gelmektedir. İstihdam artışının % **75'inin** Kumaş Kontrol İşçiliği mesleğinde olacağı öngörülmüştür.

İstihdamında azalış beklenenler; Temizlik İşçiliği ve İnşaat İşçiliği meslekleridir.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışı Tekstil ile Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtım sektörlerinde beklenirken, en fazla istihdam azalışı ise, Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik ile İnşaat sektörlerinde beklenmektedir.

Mardin'de bir tane Tekstil firması olmasına rağmen açık işlerde, temininde güçlük çekilen mesleklerde ve istihdamında artış beklenen mesleklerde bu firmanın talepleri ilk sıralarda bulunmaktadır. Kumaş Kontrol işçiliği mesleği ile ilgili özel çalışmalar yapılmalıdır. Elektrik ile ilgili mesleklerde de istihdam ihtiyacı duyulmaktadır. Bu alanda da çalışmalar yapılabilir. Açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler ve istihdamında artış beklenen meslekler hemen hemen birbirlerine paraleldir.

İstihdam azalışı beklenen mesleklerde öngörülen azalış rakamları oldukça önemlidir. İstihdamdan kopacak kişilerin yeniden istihdam edilmelerini kolaylaştırmak için önlemler alınmalıdır.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklere mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.